

EESTI ORNITOLOOGIAÜHING

Suvine aialinnupäevik 2023: kümnenda hooaja kokkuvõte

Suvised aialinnupäeviku kümnes hooaeg kestis 2023. aasta 1. märtsist kuni 1. oktoobrini. Seitsme kuu vältel tegi loodusvaatlusi 365 aias 670 inimest. Kuigi osalejaid oli sama palju kui eelmisel aastal, jäi vaatlusi mõnevõrra vähemaks.

Seitsme kuu jooksul märgiti üles:

- 17 664 vaatlust,
- 10 951 lindude esmavaatlust,
- 1011 lindude pesitsusvaatlust,
- 891 imetajate, roomajate ja kahepaiksete vaatlust,
- 4582 taimede ja putukate fenovaatlust,
- 229 tolmeldaja vaatlus 700 taimekülastuse kohta.

Vaatluspaigad olid jaotunud üle kogu Eesti, kuid 46% jälgitavatest aedades asusid Harju- või Tartumaal. Kõige vähem jälgitavaid aedu oli Hiiumaal ja Jõgevamaal.

Joonis 1. Suvised aialinnuvaatluse vaatluspaigad Eestis aastal 2023.

Päevikupidajate aedade keskmised näitajad 2023. aastal.

Piirkond	Vaatlejate arv	Päevikute arv	Keskmine kohatud linnuliikide arv	Keskmine pesitsemisjuhtude arv	Keskmine pesitsevate liikide arv	Keskmine loomaliikide arv
Eesti	670	365	36	3,5	2,4	3
Harjumaa	191	106	31	2,6	1,9	2,5
Hiiumaa	10	8	42	8,8	4,9	5,9
Ida-Virumaa	17	8	34	4,8	3,3	3,9
Järvamaa	38	21	41	4,0	3,0	3,8
Jõgevamaa	9	6	37	5,0	3,7	5,0
Läänemaa	29	18	38	3,1	2,3	2,2
Lääne-Virumaa	43	23	35	4,1	2,7	2,7
Pärnumaa	69	32	39	2,3	1,9	2,9
Põlvamaa	27	16	37	2,8	2,5	3,7
Raplamaa	22	12	42	4,6	3,3	3,3
Saaremaa	31	24	35	2,5	1,7	2,9
Tartumaa	118	57	39	3,3	2,3	1,7
Valgamaa	16	8	42	1,1	1,1	3,1
Viljandi	25	13	37	8,1	3,8	4,5
Võru	25	13	39	4,5	3,2	5,1

Milliseid linnuliike aias kohati?

Aedades vaadeldi 194 linnuliiki, mis on igati hea ja oodatud tulemus.

Tänavugi sattus aedadesse mitmeid haruldasi või ebatavalisi linde: Tartumaal kohati lääne-pöialpoissi, Pärnumaal vöotkakku ja puna-harksaba, Harjumaal punajalg-pistrikku ja laanerähni. 24 linnuliiki kohati vaid ühes aias (vt liike aruande lõpus olevast tabelist).

Ühes Tartumaa aias registreeriti 125 liiki linde, ühes Raplamaa aias vaadeldi 106 liiki linde ning üks Võrumaa aed jõudis täpselt 100 linnuliigini.

Aedades sagedamini kohatud linnuliigid aastatel 2015–2023 (mitmes protsendis aedadest liiki nähti).

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Rasvatihane	96,9	92,8	92,8	95,0	89,8	94	95,6	90,6	93,3	91,5
Linavästrik	84,2	84,8	74,5	80,6	86	85,2	85,9	86,3	89,0	91,1
Musträstas	92,1	82,9	84,6	88,8	82,7	88,5	81,4	77,8	82,0	77,1
Hallvares	88,3	82,6	84,0	84,2	82,1	87,6	79,3	78,3	83,8	81,6
Metsvint	87,6	82,0	78,0	78,0	79,7	86,6	79,3	83,8	83,5	86,7
Sinitihane	88,7	79,4	82,1	85,7	77,0	84,2	83,5	75,5	80,3	67,2
Kuldnook	75,9	75,7	69,5	72,6	75,6	79	74,5	74,8	81,8	77,5
Kaelustuvi	82,1	65,3	70,4	73,7	74,9	72,6	58	63,2	56,3	53,6
Punarind	72,9	67,6	55,0	63,5	72,2	69,5	66,9	77,6	73,00	62,8
Harakas	73,5	71,1	67,6	67,8	67,4	78,5	72,2	70,3	75,3	69,6
Rohevint	79,0	75,5	71,1	78,0	64,9	80,4	84,4	74,8	79,3	71,0
Hallrästas	63,2	62,1	57,9	62,0	64,7	67,5	63,9	65,4	60,0	55,6
Põldvarblane	66,7	60,6	65,7	60,9	60,7	63,5	60,5	55,6	61,5	56,0
Sookurg	70,1	61,9	62,6	63,7	60,3	64,9	65,2	58,1	63,0	57,7
Suur-kirjurähn	79,4	63,9	71,1	67,4	59,3	70,6	69,2	54	65,3	54,3

Kuidas kulges rändlindude saabumine?

Viimase kaheksa aasta keskmisega võrreldes saabusid nii lähi- kui ka kaugrändurid veidi hiljem.

Levinumate rändlindude keskmine saabumisaeg aedadesse aastatel 2015–2023.

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Sookurg	27/03	26/03	23/03	27/03	21/03	24/03	02/04	24/03	29/03	02/04
Kuldnokk	30/03	29/03	29/03	27/03	28/03	26/03	04/04	25/03	01/04	03/04
Metsvint	29/03	31/03	28/03	27/03	02/04	26/03	04/04	30/03	04/04	06/04
Kaelustuvi	01/04	02/04	01/04	26/03	02/04	31/03	07/04	01/04	06/04	08/04
Valge-toonekurg	12/04	09/04	16/04	05/04	11/04	05/04	09/04	07/04	10/04	11/04
Linavästriik	14/04	11/04	15/04	10/04	14/04	10/04	11/04	10/04	09/04	13/04
Punarind	08/04	09/04	13/04	10/04	11/04	06/04	10/04	05/04	09/04	13/04
Must-kärbsenäpp	03/05	02/05	04/05	29/04	02/05	03/05	30/04	08/05	03/05	04/05
Lepalind	04/05	04/05	06/05	30/04	05/05	03/05	03/05	11/05	02/05	06/05
Suitsupääsuke	07/05	06/05	07/05	03/05	06/05	08/05	01/05	11/05	05/05	07/05
Kägu	09/05	06/05	11/05	29/04	08/05	07/05	03/05	10/05	04/05	08/05
Ööbik	13/05	13/05	17/05	14/05	13/05	18/05	06/05	17/05	10/05	12/05
Piiritaja	23/05	19/05	22/05	14/05	21/05	19/05	19/05	20/05	19/05	21/05

Millised linnud aedades pesitsesid?

Keskmisses aias oli neli pesitsusjuhtu ja pesitses kaks liiki. Üllatav oli järsk langus rasvatihase, linavästriku ja hallrästa pesitsuste üles märkimisel. Kui aedades pesitsevate rasvatihaste arv kõigubki aastati, siis pesitsevate linavästriku arv on alates 2015. aastast selges langustrendis olnud.

Enim pesitsevaid liike ja pesitsusjuhtumeid oli ühes Harjumaa aias, kus pesitses (leitud munade või poegadega pesa) 13 liiki, kokku 40 pesitsusjuhtu. Nende hulgas üheksa suitsupääsukese paari, kuus musträsta paari, kuid vaid üks rasvatihase pesakond. Harvemad pesitsejad, keda vaid ühest aias leiti, on näiteks punaselg-õgija, kõrvukräts, suurnokk-vint ja porr.

Aedades sagedamini pesitsevad linnuliigid aastatel 2015–2023 (mitmes protsendis aedades liik pesitses).

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kuldnokk	50,9	52,8	61,5	51,5	46,3	50,5	49,5	53,1	55,6	54,4
Rasvatihane	30,2	43,9	45,6	37,7	39,2	41,9	48,0	46,9	49,3	42,8
Linavästriku	22,0	32,8	22,0	28,0	26,7	36,3	36,2	33,5	38,6	41,0
Must-kärbsenäpp	26,8	26,9	22,0	29,3	26,2	30,4	24,6	26,2	27,4	29,3
Pöldvarblane	21,0	21,1	18,2	18,4	22,6	24,1	21,9	19,2	21,0	23,3
Suitsupääsuke	29,2	22,1	27,4	17,6	15,5	21,8	21,6	22,7	25,1	25,1
Musträstas	24,1	21,7	22,3	24,7	27,2	21,5	17,9	18,7	19,3	22,3
Sinitihane	14,8	19,1	12,5	24,3	21,5	20,1	20,4	19,5	15,6	19,1
Hallrästas	6,9	18,9	13,9	21,8	18,0	19,1	20,4	22,7	19,3	15,9
Hall-kärbsenäpp	11,7	15,7	10,5	16,3	12,3	18,2	15,2	18,1	15,0	19,8
Piiritaja	11,7	13,8	12,8	13,0	10,1	14,2	17,3	13,4	15,0	14,5
Metsvint	7,2	13,0	8,8	7,9	11,4	13,5	13,1	14,6	13,8	20,5
Hallvares	5,5	10,4	5,1	10,9	11,4	9,9	11,9	11,7	13,0	9,5
Rohevint	3,8	9,7	4,1	7,9	8,4	8,3	12,5	11,4	10,7	14,1
Punarind	4,5	7,8	2,7	4,6	8,7	7,9	8,8	10,8	10,7	8,5

Milliseid imetajaid, roomajaid ja kahepaikseid aedades kohati?

Aedades kohati 48 liiki loomi, keskmiselt kolm liiki aia kohta. Orav, rebane ja metskits on endiselt kõige tavalisemad (või kõige märgatavamad) aialoomad, isegi kui neid nähti keskmisest vähem. Roomajatest nähti enim arusisalikku (45 aias), nastikut (25 aias), rästikut (13 aias) ja vaskussi (4 aias). Haruldaste loomade hulgas, keda nähti vaid ühes aias, olid näiteks karu, ilves ja jõevähk.

Aedades sagedamini kohatud loomaliigid aastatel 2015–2023 (mitmes protsendis aedades liiki kohati).

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Orav	33,0	35,8	36,5	38,4	38,4	37,4	35	39,1	35,0	26,9
Rebane	23,7	32,2	27,4	35,0	34,7	37	38,4	33,4	30,5	21,4
Metskits	27,8	27,9	27,0	34,1	32,5	32,5	33,1	25,9	21,1	16,8
Halljänes	20,6	28,4	21,3	24,3	30,3	32,8	33,1	32,2	32,5	20,5
Harilik kärnkonn	18,6	28,4	20,3	22,5	28,9	29,5	27,5	33,8	31,3	33,6
Harilik siil	13,4	23,5	16,2	19,6	28,9	27,9	23	25,3	25,6	21,4
Arusisalik	15,5	24,1	17,6	17,6	27,5	30,5	23,5	25,6	26,2	23,9
Mutt	12,4	22,4	14,9	12,7	24,4	23	21,3	27,8	28,2	27,2
Nahkhiir	19,6	24,7	18,2	17,3	22,1	29,2	30	29,4	27,6	23,9
Rohukonn	15,5	25,2	18,6	19,6	22,1	24,9	28,9	27,5	32,2	28,1
Koduhiir	8,2	12,5	8,4	11,6	12,0	15,1	11,2	15,6	14,0	12,2
Kaelushiir	4,5	6,9	6,4	5,8	9,8	6,6	6,7	7,5	6,6	6,1
Juttsehg-hiir	5,5	9,0	8,1	9,0	9,5	13,8	6,2	8,1	8,5	8,9
Kährrik	6,9	9,9	9,5	6,9	9,2	10,8	11,2	12,2	12,3	7,3
Mügri	6,9	8,6	7,8	4,9	9,2	8,5	7,8	9,1	10,0	11,3

Aedades talvitavad loomad muutusid aktiivseks keskmisest varem, tõenäoliselt seetõttu, et aprilli keskel läks ilm soojaks ja päikselseks ning püsis nõnda kogu kevade.

Talvitavate loomade keskmine kohtamiskuupäev aedades aastatel 2015–2023.

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Rohukonn	10/04	19/04	05/05	21/04	11/04	13/04	20/04	15/04	18/04	19/04
Arusisalik	12/04	19/04	14/04	24/04	15/04	18/04	23/04	22/04	21/04	19/04
Harilik kärnkonn	16/04	20/04	20/04	22/04	16/04	21/04	23/04	24/04	22/04	19/04
Harilik siil	25/04	25/04	28/04	18/04	21/04	23/04	27/04	30/04	27/04	26/04
Nahkhiir	18/04	28/04	25/04	30/04	26/04	22/04	29/04	04/05	30/04	30/04

Millal puhkesid taimed õide?

Tavaliste aiataimede õide puhkemise kuupäevades on näha põnevat mustrit: varased aiataimed, näiteks lumikelluke ja sinilill hakkasid õitsema keskmisest hiljem, sest lumi püsis maas ka märtsis. Hilisemad aiataimed, näiteks nartsiss ja sirel hakkasid õitsema aga varem, sest pärast lume sulamist oli pikalt soe ja päikseline.

Taimede keskmine õitsemisaja algus aastatel 2015–2023.

Liik	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Lumikelluke	18/03	15/03	13/03	25/03	24/02	14/03	01/04	12/03	17/03	11/03
Märtsikelluke	24/03	22/03	23/03	23/03	04/03	23/03	07/04	22/03	27/03	22/03
Krookus	01/04	30/03	31/03	26/03	17/03	29/03	12/04	03/04	04/04	01/04
Sinilill	07/04	01/04	06/04	25/03	19/03	04/04	13/04	04/04	04/04	02/04
Silla	10/04	04/04	08/04	27/03	22/03	03/04	16/04	08/04	07/04	06/04
Paiseleht	12/04	07/04	14/04	28/03	28/03	07/04	17/04	11/04	09/04	10/04
Võsaülane	18/04	20/04	23/04	10/04	13/04	20/04	24/04	29/04	19/04	22/04
Kollane ülane	22/04	23/04	24/04	17/04	15/04	22/04	28/04	03/05	23/04	24/04
Nartsiss	23/04	26/04	18/04	25/04	19/04	23/04	02/05	06/05	28/04	28/04
Tulp	28/04	01/05	05/05	30/04	27/04	27/04	03/05	08/05	01/05	04/05
Võilill	29/04	02/05	04/05	30/04	25/04	28/04	06/05	09/05	01/05	03/05
Nurmenukk	27/04	30/04	03/05	28/04	21/04	29/04	02/05	09/05	29/04	29/04
Vaher	28/04	03/05	07/05	26/04	03/05	26/04	06/05	13/05	05/05	04/05

Tikker	06/05	07/05	14/05	27/04	06/05	01/05	09/05	17/05	07/05	09/05
Toomingas	10/05	11/05	17/05	02/05	14/05	04/05	10/05	20/05	09/05	13/05
Kirss või murel	11/05	11/05	17/05	04/05	13/05	04/05	10/05	20/05	09/05	13/05
Punane sõstar	08/05	10/05	16/05	01/05	12/05	04/05	10/05	20/05	08/05	11/05
Õunapuu	16/05	19/05	24/05	12/05	24/05	15/05	14/05	27/05	14/05	22/05
Aedmaasikas	23/05	21/05	26/05	14/05	24/05	18/05	18/05	28/05	16/05	26/05
Sirel	20/05	24/05	30/05	20/05	31/05	21/05	17/05	02/06	19/05	27/05

Millal putukad välja ilmusid?

Putukad ei teadnud soojast kevadest aga midagi ning ilmusid välja keskmisest hiljem.

Putukate keskmised märkamiskuupäevad aastatel 2015–2023.

Liik / Rühm	2023	2015-2022 keskmine	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kärbes	31/03	31/03	13/04	31/03	22/03	26/03	05/04	30/03	29/03	31/03
Lapsuliblikas	09/04	04/04	05/04	31/03	31/03	04/04	11/04	07/04	08/04	30/03
Kirjud liblikad	12/04	06/04	01/04	05/04	07/04	08/04	14/04	08/04	08/04	30/03
Meemesilane	12/04	10/04	09/04	12/04	06/04	10/04	11/04	16/04	13/04	06/04
Kimalane	14/04	13/04	16/04	10/04	08/04	08/04	19/04	19/04	12/04	13/04
Lepatriinu	04/05	21/04	18/04	25/04	12/04	14/04	25/04	25/04	29/04	23/04
Valged liblikad	01/05	30/04	30/04	24/04	12/05	25/04	01/05	04/05	28/04	01/05
Pistesääsk	30/04	29/04	14/05	23/04	23/04	21/04	24/04	08/05	28/04	01/05
Herilane	08/05	05/05	13/05	25/04	06/05	24/04	06/05	13/05	04/05	13/05
Vapsik	20/05	14/05	21/05	27/04	20/05	09/05	12/05	21/05	11/05	24/05

Milliseid taimi liblikad, kimalased ja teised tolmeldajad külastasid?

Tolmeldajaid jälgiti 55 aias. Kokku määrati 52 liiki (või liigirühma) tolmeldajaid, arvukaimad neist meemesilane ja lapsuliblikas. Aedades määrati kokku 13 liiki kimalasi, ühes aiast leiti II kaitsekategooriasse kuuluv mustlaik-apollo ning taas leiti Eestis tasapisi kanda kinnitavat kirjutumesilmikut.

Tolmeldajate meelistaimed tähtsuse järjekorras:

- 1) krookus,
- 2) võilill,
- 3) tikker,
- 4) silla,
- 5) valge ristik,
- 6) murulauk,
- 7) keerispea,
- 8) pune,
- 9) lumikelluke,
- 10) kirss.

Lisateave

Suvist aialinnupäevikut 2023 korraldas Eesti Ornitoloogiaühing ning toetas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Kokkuvõtte koostas suvise aialinnupäeviku koordinaator Art Villem Adojaan.

Suvisel aialinnupäeviku 11. hooaeg algab 1. märtsil ja kestab 1. oktoobrini 2024.

Lisateave:

aed@eoy.ee

www.eoy.ee/aed

Suur tänu kõigile osalejatele!

Aado Lintrop, Aare Aija, Aari Hein, Aet Valge, Age Lahemaa, Aiki Kurg, Aikki Sammul, Aile Sumberg, Aimar Roosalu, Aime Kallandi, Aime Keis, Ain Kaare, Ainar Õisnurm, Aire Altosaar, Aire Orula, Airi Hiemäe, Airi Lahesoo, Aivar Brutus, Alla Nõmmik, Ally- Triin Pello, Andero Kurta, Andres Kalamees, Andres Vimm, Angelika Verš, Anita Priks, Anna Remmelgas, Anne Nurgamaa, Anne Trumm, Anneli Paas, Anneli Sillat, Anni Kagovere, Anni Raie, Anti ja Merike Õun, Anton Küünal, Anu Ignatjeva, Anu Kontro, Anu Lindus, Anu Saag, Anu Soon, Arne Laansalu, Artto Pello, Asta Pintsaar, Astrid Martin, Berit Pau, Daisy Põllupüü, Diana Sirol, Eda Kurg, Eda Paas, Eda Vespere, Eedi Lelov, Eero Ets, Ege Auger, Ege Juurikas, Eike Abel, Eldar Rassulov, Elen Laine, Elina Oeselg, Elle-Mari Talivee, Ellu Vibur, Elvine Sünter, Ene Lust, Ene Määr, Ene Mölder, Ene Norak, Ene Suut, Enn Soom, Enno Kase, Eno Taggo, Epp Margna, Ere Uibu, Ervin Piht, Ester Valdvee, Eva-Liisa Orula, Eve Peedimaa, Eve Vainu, Evelyn Mander, Fatima Dominguez, Geili Niklus, Georg Aher, Gerrit Kurg, Hanna-Liisa Tikkerber, Hannes Pikkell, Harry Veide, Heddi Jallai, Hedi Vahter, Heidi Leivategija, Heiko Kruusi, Heleena-Ruu Kerge, Helen Ilus, Heli Illipe, Heli Reiser, Heli Saag, Heli Täpsi, Heli Valge, Helle Esna, Herdi Pihl, Hille Kilk, Illika Lõhmus, Ilmar Lillemägi, Ilme Tali, Ilona Oeselg-Tigasing, Indrek Kalamees, Ingrid Oja, Inna Süving, Iren Haljand, Iris Jeletski, Jaak Tammekänd, Jaanus Habermann, Jaanus Seiler, Jakob Hoyer, Jane Kõnno, Jane Rebane, Janika Kruus, Janne Breidaks, Janne Lias, Järvi Kimst, Joanna Kaasik, Joonatan Silts, Joosep Ailiste, Juhan Labo, Jüri Kaljundi, Jüri Kõiv, Kaarel Vahtramäe, Kaarel Võhandu, Kadi Pajupuu, Kadri Prants, Kadri Rõuk, Kaia Ivask, Kaila Telga, Kaili Truu, Kaire Maali Lõhmus, Kairi Roostalu, Kaisa Märtoovski, Kaja Lotman, Kalli Kalde, Kalli Sein, Karin Unger, Karmen Nurmik, Karoliina Hõbemägi, Kärt Merilain, Käthlin Evert, Kathrin Angela Vähi, Kati Kiiman, Katre Paimre, Katrin Hanko, Katrin Möllits, Katrin Oruman, Katrin Rohtma, Kerda Voogla, Keren-Kaisa Hudik, Kersti Tammesaar, Kerttu Noode, Kimmo Paap, Krista Antons, Krista Kais, Krista Luuk, Krista Nurk, Kristi Mõttus, Kristiina Rand, Kristina Männik, Kristina Vatter, Kristo Abner, Kuiki Tammeveski, Külli Kivi, Külli Uustal, Küllike Veede, Laine Laidvee, Laur Lumpre, Laura T, Laura Tamminen, Lauri Klein, Lauri Malmberg, Lauri Nebel, Lauri Preimann, Lea Lumiste, Leelo Kingisepp, Leena Puksa, Leena-Mari Õim, Leeni Uljas, Lembe Aasorg, Lemmi Pehlak, Lii Raudsepp, Liina Kangur, Liina Laurikainen- Päri, Liisa Johanna Lukk, Liisi Peets, Liivi Selge, Lily Kivila, Ly Ilves, Ly Kokla, Maarja Berens, Maarja Madisson, Maarja Nõmme, Maarja Orusalu, Madis Prink, Madli Allsoo, Magdalena Kalev, Maie Karakatš, Maie Vikerpuur, Maija Kärtner, Maiki Must, Mailis Mölder, Maire Reier, Mait Maidla, Malle Kreos, Mall, Hiemäe, Malle Salu, Mare Koel, Margarita R, Margit Kärblane, Margit Ülevaino, Margo Laud, Margot Kupper, Margus Ots, Margus Triisa, Mari Klein, Marian Nummert, Marianne-Liis Käärid, Marika Eiskop, Marika Käbin, Marika Mae, Marika Proover, Mari-Liis Kasak, Mariliis Paal, Marina Aunapuu, Maris Juuse, Maris Kivistik, Maris Viinamägi, Marit Kore, Marit L, Marite Ilves, Marje Loide, Marko Aid, Marko Puurmann, Martin Silts, Mati Martin, Meelis Mäss, Meelis Suurkaev, Meret Liinold, Merike Aermann, Merike Hiibus, Merike Priedenthal, Merit Paas, Merit Tõns, Merja Roostalu, Merle Perker, Merle Poll, Merle Siht, Milvi Kompus, Moonika Bukotkin, Nadezhda Chi, Nora Rahumägi, Ojar Kristal, Olav Mägi, Öinne Pärl, Öonneke Hermaste, Oskar Leok, Paul Lääne, Peep Saluvee, Perekond Koovit, Piia Kirsch, Pilvi Ailt, Pilvi Maisalu, Piret Treier, Pirika Fedotova, Priit Pallum, Ramon Kurta, Ranno Puumets, Rasmus Raud, Raul Kübarsepp, Raul Üprus, Rauno Alliksaar, Reelika Schilf, Reet Luha, Regina Urb, Rein Kirst, Rein Pärg, Rein Sikut, René Lasseron, Riho Kinks, Riia Hansen, Riin Viigipuu, Riina Hunt, Riina Martverk, Riina Rätsep, Riina Sõbee, Riine Valdner, Risto Mets, Robert Toompuu, Ruut R, Ruve Reinaste, Sandra Saartok, Sigrid Kahar, Siim Vaar, Siiri Erm-

Nairismägi, Silja Toimla, Silvi Resik, Simo Veskioja, Sirje Kaas, Sirje Kuusk, Sirje Piht, Sirje Tooding, Sirve Peitre, Stella Salumaa, Susanna Oras, Svea Eving-Nõu, Sven Mägi, Taavi Kivisik, Tanel Kindsigo, Tarmo Osman, Tarvo Kuldkepp, Tarvo Nõulik, Tiia Tomps, Tiia Välk, Tiina Mõniste, Tiina Pärn, Tiina Smõtškov, Tiina Sütt, Tiit Teder, Tiiu Belimova, Toivo Hakman, Tõnu Kapper, Toomas Kahur, Toomas Traagel, Toomas Tutt, Toomas Vaimann, Triin Kusmin, Triin Pohlak, Triin Tars, Tuuliki Ojala, Ülle Kaasik, Ülle Sakh, Ulvi Kotke, Urmas Lindma, Urmas Tiitso, Urmet Laht, Urve Erm, Veikko Vulf, Veljo Raamat, Viio Aitsam, Viive Kiis, Viive Raud, Viktoria Burtin, Viktoria Rahu, Vilja Padonik, Virge Berggrünfeldt

Aedades kohatud lindude nimekiri 2023. aastal. 54 tavalisemat liiki on välja toodud koos sagedusega (mitmes % aedades neid kohati), järgnevad liigid on tähestikulises järjekorras. Kokku nähti 193 linnuliiki (pane tähele, et tundrahani ja tundra/rabahani on eraldi ridadel). Rohelisega on märgitud liigid, keda kohati vaid ühes aias.

1.	Rasvatihane	96.9	55.	Aed-põõsalind	109.	Metsis	163.	Tiigi-roolind
2.	Musträstas	92.1	56.	Aed-roolind	110.	Metskiur	164.	Tikutaja
3.	Sinitihane	88.7	57.	Aul	111.	Metskurvits	165.	Tumetilder
4.	Hallvares	88.3	58.	Hahk	112.	Mets-lehelind	166.	Tundrahani
5.	Metsvint	87.6	59.	Hallhani	113.	Metstilder	167.	Turteltuvi
6.	Linavästri	84.2	60.	Hallõgija	114.	Mudatilder	168.	Tutkas
7.	Kaelustuvi	82.1	61.	Hallpea-rähn	115.	Must-harksaba	169.	Tuttpütt
8.	Suur-kirjurähn	79.4	62.	Hallpõsk-pütt	116.	Mustlagle	170.	Tutt-tihane
9.	Rohevint	79.0	63.	Händkakk	117.	Must-lepalind	171.	Tutt-tiir
10.	Leevike	78.0	64.	Hänilane	118.	Mustpea-põõsalind	172.	Tuuletallaja
11.	Kuldnook	75.9	65.	Heletilder	119.	Musttihane	173.	Urvalind
12.	Harakas	73.5	66.	Herilaseviu	120.	Must-toonekurg	174.	Vaenukägu
13.	Punarind	72.9	67.	Hõbehaigur	121.	Mustvaeras	175.	Väike-kärbsenäpp
14.	Sookurg	70.1	68.	Hoburästas	122.	Nõmmelõoke	176.	Väike-kirjurähn
15.	Põldvarblane	66.7	69.	Hüüp	123.	Nurmkana	177.	Väike-konnakotkas
16.	Hallrästas	63.2	70.	Jääkoskel	124.	Õõnetuvi	178.	Väikekoovitaja
17.	Pasknäär	63.2	71.	Jäähind	125.	Õösorr	179.	Väikeluik
18.	Puukoristaja	62.9	72.	Järvekaur	126.	Peoleo	180.	Väikepistrik
19.	Siisike	60.8	73.	Jõgi-ritsiklind	127.	Piilpart	181.	Väiketiir
20.	Kägu	60.1	74.	Jõgitiir	128.	Plüü	182.	Väiketüll
21.	Väike-lehelind	57.7	75.	Käblik	129.	Põhjavint	183.	Vainurästas
22.	Ronk	55.7	76.	Kadakatäks	130.	Pöialpoiss	184.	Valgepõsk-lagle
23.	Suitsupääsuke	55.0	77.	Kaelus-turteltuvi	131.	Põldvutt	185.	Valgeselg-kirjurähn
24.	Ohakalind	52.2	78.	Kalakajakas	132.	Porr	186.	Välja-loorkull
25.	Must-kärbsenäpp	50.5	79.	Kalakotkas	133.	Pruunselg-põõsalind	187.	Värbkakk
26.	Valge-toonekurg	49.5	80.	Kaldapääsuke	134.	Puna-harksaba	188.	Vihitaja
27.	Piiritaja	48.5	81.	Kaljukotkas	135.	Punajalg-pistrik	189.	Viupart
28.	Põldlõoke	48.1	82.	Kanada lagle	136.	Punajalg-tilder	190.	Vööt-käbilind
29.	Õöbik	47.1	83.	Kanakull	137.	Punaselg-õgija	191.	Vööt-kakk
30.	Sinikael-part	44.7	84.	Käosulane	138.	Rääkspart	192.	Vööt-põõsalind
31.	Aed-lepalind	44.3	85.	Karvasjalg-viu	139.	Räästapääsuke	193.	Vösaraat
32.	Laulurästas	41.6	86.	Keltsalind	140.	Randtiir	194.	Vösa-ritsiklind
33.	Talvike	38.1	87.	Kivitäks	141.	Rästas-roolind		
34.	Salutihane	37.8	88.	Kodukakk	142.	Räusk		
35.	Kiivitaja	37.8	89.	Koldvint	143.	Ristpart		

36.	Hallhaigur	37.5	90.	Kõrkja-roolind	144.	Rohukoskel		
37.	Laululuik	36.8	91.	Kormoran	145.	Roo-loorkull		
38.	Suur-laukhani	34.7	92.	Kõrvukräts	146.	Roo-ritsiklind		
39.	Hiireviu	34.7	93.	Kühmnokk-luik	147.	Rooruik		
40.	Põhjatihane	34.7	94.	Kuldhänilane	148.	Rootsiitsitaja		
41.	Hõbekajakas	34.4	95.	Künnivares	149.	Rukkirääk		
42.	Karmiinleevike	31.6	96.	Kuuse-käbilind	150.	Rüüt		
43.	Suurnokk-vint	31.3	97.	Lääne-põialpoiss	151.	Sabatihane		
44.	Tundrahani/rabahani	31.3	98.	Laanepüü	152.	Salu-lehelind		
45.	Koduvarblane	31.3	99.	Laanerähn	153.	Siidisaba		
46.	Hakk	29.9	100.	Lauk	154.	Sookiur		
47.	Hall-kärbsenäpp	29.6	101.	Liivatüll	155.	Soo-loorkull		
48.	Väike-põõsalind	29.2	102.	Lõopistrik	156.	Soopart		
49.	Kanepilind	26.8	103.	Luitsnokk-part	157.	Soo-roolind		
50.	Raudkull	26.8	104.	Männi-käbilind	158.	Sõtkas		
51.	Kodutuvi	26.8	105.	Mänsak	159.	Suurkoovitaja		
52.	Naerukajakas	26.1	106.	Merikajakas	160.	Tamme-kirjurähn		
53.	Väänkael	25.4	107.	Merikotkas	161.	Täpikhuik		
54.	Musträhn	24.1	108.	Merisk	162.	Teder		

Aedades 2023. aastal pesitsenud linnuliigid, kes on reastatud pesitsussageduse (%) alusel (ehk mitmes % aedadest nad pesitsesid).

1.	Kuldnokk	50.9	21.	Kanepilind	3.4	41.	Kadakatäks	0.7
2.	Rasvatihane	30.2	22.	Ohakalind	3.4	42.	Ööbik	0.7
3.	Suitsupääsuke	29.2	23.	Pruunselg-põõsalind	3.4	43.	Kõrvukräts	0.3
4.	Must-kärbsenäpp	26.8	24.	Väike-lehelind	2.4	44.	Punaselg-õgija	0.3
5.	Musträstas	24.1	25.	Harakas	2.1	45.	Talvike	0.3
6.	Linavästri	22.0	26.	Jääkoskel	2.1	46.	Kaelus-turteltuvi	0.3
7.	Põldvarblane	21.0	27.	Valge-toonekurg	1.7	47.	Kivitäks	0.3
8.	Sinitihane	14.8	28.	Aed-põõsalind	1.7	48.	Pasknäär	0.3
9.	Piiritaja	13.7	29.	Puukoristaja	1.7	49.	Siisike	0.3
10.	Räästapääsuke	11.7	30.	Künnivares	1.7	50.	Tamme-kirjurähn	0.3
11.	Hall-kärbsenäpp	11.7	31.	Käblik	1.4	51.	Porr	0.3
12.	Metsvint	7.2	32.	Must-lepalind	1.4	52.	Hõbekajakas	0.3
13.	Hallrästas	6.9	33.	Väänkael	1.4	53.	Kodukakk	0.3
14.	Kaelustuvi	6.2	34.	Salutihane	1.4	54.	Vainurästas	0.3
15.	Hallvares	5.5	35.	Leevike	1.4	55.	Kodutuvi	0.3
16.	Aed-lepalind	5.5	36.	Laulurästas	1.4	56.	Vösaraat	0.3
17.	Väike-põõsalind	4.8	37.	Mustpea-põõsalind	1.4	57.	Suur-kirjurähn	0.3
18.	Punarind	4.5	38.	Sinikael-part	1.0	58.	Suurnokk-vint	0.3
19.	Koduvarblane	3.8	39.	Karmiinleevike	1.0			
20.	Rohevint	3.8	40.	Käosulane	0.7			

Aedades 2023. aastal kohatud loomaliigid ja nende kohtamissagedus (%).

1.	Orav	33.0	18.	Juttselg-hiir	5.5	35.	Punahirv	1.0
2.	Metskits	27.8	19.	Tähnikesilik	5.2	36.	Mink	1.0
3.	Rebane	23.7	20.	Rästik	4.5	37.	Tuhkur	1.0
4.	Halljänes	20.6	21.	Kaelushiir	4.5	38.	Kivinugis	1.0
5.	Harilik kärnkonn	18.6	22.	Karihiir	3.8	39.	Valgejänes	1.0
6.	Nahkhiir	19.6	23.	Mäger	3.4	40.	Lõunasiil	0.7
7.	Arusisalik	15.5	24.	Nirk	2.7	41.	Kodurott	0.7
8.	Rohukonn	15.5	25.	Leethiir	2.4	42.	Šaakal	0.7
9.	Harilik siil	13.4	26.	Kobras	2.4	43.	Jõevähk	0.3
10.	Mutt	12.4	27.	Pöder	2.1	44.	Karu	0.3
11.	Nastik	8.6	28.	Harivesilik	1.7	45.	Mudakonn	0.3
12.	Koduhiir	8.2	29.	Rabakonn	1.7	46.	Kääbus-karihiir	0.3
13.	Metsnugis	7.9	30.	Vaskuss	1.4	47.	Põhja-nahkhiir	0.3
14.	Kährik	6.9	31.	Uruhiir	1.4	48.	Vesimutt	0.3
15.	Müгри	6.9	32.	Pruun-suurkõrv	1.0	49.	Ilves	0.3
16.	Rändrott	5.8	33.	Saarmas	1.0			
17.	Tiigikonn	5.8	34.	Metssiga	1.0			